

Wtorek, 8 marca 2016 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2016)0071

Sprawozdanie roczne za rok 2014 dotyczące ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej – zwalczanie nadużyć finansowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie sprawozdania rocznego za rok 2014 dotyczącego ochrony interesów finansowych UE – zwalczania nadużyć finansowych (2015/2128(INI))

(2018/C 050/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 325 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie wcześniejszych sprawozdań rocznych Komisji i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 31 lipca 2015 r. pt. „Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne – 2014 r.” (COM(2015)0386) oraz towarzyszące mu dokumenty robocze służb Komisji (SWD(2015)0151, SWD(2015)0152, SWD(2015)0153, SWD(2015)0154, SWD(2015)0155 i SWD(2015)0156),
- uwzględniając sprawozdanie roczne OLAF za 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie roczne z działalności Komitetu Nadzoru OLAF za rok 2014,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu na rok budżetowy 2014 wraz z odpowiedziami instytucji,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 października 2015 r. pt. „Ochrona budżetu Unii Europejskiej do końca 2014 r.” (COM(2015)0503),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 16 września 2015 r. w sprawie zwalczania korupcji w UE: wychodząc naprzeciw obawom przedsiębiorców i społeczeństwa obywatelskiego (CCMI/132),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 3 lutego 2014 r. pt. „Sprawozdanie o zwalczaniu korupcji w UE” (COM(2014)0038),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 250/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. ustanawiające program na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej (program Herkules III) i uchylające decyzję nr 804/2004/WE ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 6.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 17 lipca 2013 r. dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (COM(2013)0534),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz zastępujące rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999 i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wniosek Komisji z dnia 11 lipca 2012 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii za pośrednictwem prawa karnego (COM(2012)0363),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2011 r. w sprawie wysiłków UE na rzecz walki z korupcją ⁽³⁾, swoją deklarację z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie wysiłków Unii w walce z korupcją ⁽⁴⁾ oraz komunikat Komisji z dnia 6 czerwca 2011 r. na temat zwalczania korupcji w UE (COM(2011)0308);
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając zamówione przez Komisję Europejską sprawozdanie za 2015 r. w sprawie ubytku dochodów z tytułu podatku VAT,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące zamówień publicznych w ramach wydatków na spójność w UE,
 - uwzględniając wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-105/14 – *Taricco i inni*,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0026/2016),
- A. mając na uwadze, że państwa członkowskie i Komisja dzielą odpowiedzialność za wykonanie około 80 % budżetu Unii; mając na uwadze, że państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność za gromadzenie zasobów własnych, m. in. w formie podatku VAT i ceł;
- B. mając na uwadze, że należyte wydatkowanie środków publicznych i ochrona interesów finansowych UE powinny stanowić kluczowe elementy polityki UE w celu zwiększania zaufania obywateli, zapewniając wydatkowanie pieniędzy podatników w sposób właściwy, wydajny i skuteczny; mając na uwadze, że należyte zarządzanie finansami powinno być połączone z podejściem „jak najlepiej wykorzystać każde euro”;
- C. mając na uwadze, że osiąganie dobrych wyników działalności wiąże się z regularną oceną nakładów, produktów, rezultatów i wpływów poprzez kontrole wykonania zadań;
- D. mając na uwadze, że różnorodność systemów prawnych i administracyjnych państw członkowskich skutkuje trudnymi warunkami dla przewyższania nieprawidłowości i zwalczania nadużyć finansowych oraz że w związku z tym Komisja powinna podjąć działania zmierzające do wzmożenia wysiłków w celu skutecznego zwalczania nadużyć finansowych i korupcji oraz osiągnięcia bardziej wymiernych i bardziej zadowalających rezultatów w tym względzie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 121.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 62.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

- E. mając na uwadze, że Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) odpowiada za ochronę interesów finansowych Unii, prowadząc dochodzenia w sprawie nadużyć finansowych, korupcji i innego rodzaju nielegalnej działalności; mając na uwadze, że powołany został Komitet Nadzoru OLAF w celu umocnienia i zagwarantowania niezależności OLAF poprzez regularne monitorowanie prowadzonych przez ten urząd działań dochodzeniowych; mając na uwadze, że Komitet Nadzoru OLAF monitoruje w szczególności zmiany dotyczące stosowania gwarancji proceduralnych oraz rozwój sytuacji w zakresie czasu trwania dochodzeń w świetle informacji dostarczanych przez dyrektora generalnego zgodnie z art. 7 ust. 8 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013;
 - F. mając na uwadze, że zjawisko korupcji dotyczy wszystkich państw członkowskich i kosztuje gospodarkę UE ok. 120 mld EUR rocznie, o czym mowa w pierwszym sprawozdaniu Komisji w sprawie polityki antykorupcyjnej UE opublikowanym w lutym 2014 r.;
 - G. mając na uwadze, że korupcja może przyczyniać się do finansowania działalności siatek przestępczości zorganizowanej lub siatek terrorystycznych w Europie; mając na uwadze, że korupcja podważa również zaufanie obywateli do instytucji i procesów demokratycznych;
 - H. mając na uwadze, że poza założeniem cywilizacyjnym opartym na zasadach etycznych stanowiących nierozłączny element państwa prawa, zwalczanie nadużyć finansowych i korupcji przyczynia się do konkurencyjności Unii w gospodarce światowej;
1. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Komisji pt. „Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne – 2014 r.”; apeluje, by Komisja w swoich rocznych sprawozdaniach w sprawie ochrony interesów finansowych UE w bardziej terminowy sposób odpowiadała na wnioski Parlamentu;

Wykrywanie i zgłaszanie nieprawidłowości

2. zwraca uwagę, że wszystkie zgłoszone nieprawidłowości obejmują kwotę ogółem w wysokości około 3,24 mld EUR; podkreśla, że ogólne skutki finansowe nieprawidłowości mających charakter nadużyć finansowych oraz nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciami finansowymi zgłoszonych w 2014 r. są o 36 % wyższe niż w 2013 r., a jednocześnie liczba nieprawidłowości tego rodzaju wzrosła o 48 %; podkreśla, że 2,27 mld EUR zgłoszonych nieprawidłowości dotyczy wydatków, co stanowi 1,8 % wszystkich płatności;
3. podkreśla, że 1 649 spośród 16 473 wszystkich nieprawidłowości zgłoszonych Komisji w 2014 r. było nadużyciami finansowymi, opiewającymi na kwotę 538,2 mln EUR; zauważa, że nieprawidłowości o charakterze nadużyć finansowych dotyczące wydatków obejmowały kwotę 362 mln EUR, co stanowi 0,26 % wszystkich płatności, a nieprawidłowości związane z przychodami obejmowały kwotę 176,2 mln EUR, co stanowi 0,88 % tradycyjnych zasobów własnych brutto pobranych w 2014 r.;
4. podkreśla, że ogólne skutki finansowe zgłoszonych w 2014 r. nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciami finansowymi zgłoszonych są o 47 % wyższe niż w 2013 r., a jednocześnie liczba nieprawidłowości tego rodzaju zmniejszyła się o 5 %; zauważa też, iż nieprawidłowości niemające charakteru nadużyć finansowych związane z wydatkami dotyczyły 1,54 % wszystkich płatności, a nieprawidłowości związane z przychodami dotyczyły 3,66 % tradycyjnych zasobów własnych pobranych w 2014 r.;
5. wzywa Komisję do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za odzyskiwanie środków nienależnie wypłaconych z budżetu UE oraz do lepszego poboru zasobów własnych, jak i do ustanowienia jednolitych zasad w zakresie sprawozdawczości we wszystkich państwach członkowskich w celu gromadzenia odpowiednich, porównywalnych i dokładnych danych;
6. podkreśla, że nieprawidłowości, które nie stanowią nadużyć finansowych, często wynikają z niedostatecznej znajomości złożonych przepisów lub skomplikowanych wymogów; uważa, że uproszczenie przepisów i procedur przez państwa członkowskie i Komisję przyczyni się do zmniejszenia liczby tego rodzaju nieprawidłowości; uważa, że zwalczanie nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, wymaga świadomości tego problemu wśród wszystkich organów instytucjonalnych na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz wśród ogółu społeczeństwa; zauważa, że zasadnicze znaczenie ma stworzenie we wszystkich instytucjach i organach zaangażowanych we wdrażanie funduszy kultury sprzyjającej zapobieganiu i zwalczaniu nadużyć finansowych, oraz wzywa państwa członkowskie, aby zachęcały do wymiany dobrych wzorców;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

7. przypomina, że w dążeniu do przywrócenia finansom bardziej zrównoważonych podstaw, państwa członkowskie są zaangażowane w trwającą konsolidację fiskalną i działania oszczędnościowe, i wyraża zdecydowane przekonanie, że wszystkie dostępne zasoby należy przeznaczać na inwestycje w państwach członkowskich w celu pobudzania zrównoważonego wzrostu gospodarczego; uważa, że należy podjąć wszystkie niezbędne kroki w celu zapobiegania i przeciwdziałania wszelkim oszustwom podatkowym w obszarze polityki handlowej i związanych z nią środków finansowych, łącząc wszystkie odpowiednie instrumenty polityczne (takie jak dochodzenia karne, opracowanie wiarygodnych modeli analizy oraz wysiłki na rzecz zajęcia się niedociągnięciami i uchybieniami wadliwych strategii politycznych Komisji); wzywa państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków w celu dopilnowania, by pieniądze z budżetu UE były prawidłowo wydatkowane na projekty, które przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Europie, oraz w celu odzyskiwania długu celnego w następstwie wykrycia nadużyć finansowych; podkreśla w ogólnym kontekście, że zwalczanie nielegalnego handlu i nielegalnych przepływów finansowych powinno pozostać głównym priorytetem UE i państw członkowskich;

8. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Komisję wieloletniej strategii w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, która ma na celu korygowanie znacznych różnic w liczbie nieprawidłowości zgłoszonych przez każde państwo członkowskie;

Dochody – zasoby własne

9. stwierdza z zaniepokojeniem, że kwota tradycyjnych zasobów własnych, które były przedmiotem nadużyć, była w 2014 r. o 191 % wyższa niż w 2013 r., a kwota zasobów będących przedmiotem nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciami finansowymi była w 2014 r. o 146 % wyższa niż w roku poprzednim;

10. jest zaniepokojony tym, że średnia stopa odzysku tradycyjnych zasobów własnych przez państwo członkowskie w 2014 r., zarówno w odniesieniu do nieprawidłowości związanych, jak i niezwiązanych z nadużyciami finansowymi, która wynosi 24 %, jest najniższym wynikiem w historii; wzywa państwa członkowskie do szybszego odzyskiwania należnych kwot, zwracając się w szczególności do tych państw członkowskich, które mają do odzyskania największe kwoty, z wnioskiem o usprawnienie procesu odzyskiwania środków;

11. wyraża zaniepokojenie z powodu ubytku dochodów z tytułu podatku VAT oraz szacowanych strat w poborze podatku VAT, które w 2013 r. wyniosły 168 mld EUR; podkreśla, że w 13 spośród 26 państw członkowskich poddanych analizie w 2014 r. średnia szacunkowa utrata wpływów z podatku VAT przekraczała 15,2 %. przypomina, że Komisja nie ma dostępu do przepływu informacji pomiędzy państwami członkowskimi, aby móc zapobiegać i przeciwdziałać nadużyciom finansowym nazywanym oszustwami karuzelowymi; apeluje do wszystkich państw członkowskich o udział we wszystkich dziedzinach działalności sieci Eurofisc, aby umożliwić przepływ informacji w celu lepszego zwalczania nadużyć finansowych; podkreśla, że Komisja jest uprawniona do kontrolowania i nadzorowania środków przyjmowanych przez państwa członkowskie; apeluje do Komisji o pełne korzystanie z przysługujących jej uprawnień wykonawczych, aby zarówno nadzorować państwa członkowskie, jak i pomagać im w zwalczaniu oszustw związanych z podatkiem VAT i unikaniem płacenia podatku; przyjmuje do wiadomości, że od 2013 r. Komisja stosuje mechanizm szybkiego reagowania w celu zaradzenia masowym i niespodziewanym nadużyciom związanym z podatkiem VAT;

12. zachęca Komisję do opracowania mechanizmu, który motywowałby przedsiębiorstwa do płacenia stałych podatków zamiast unikania opodatkowania;

13. odnotowuje wzrost liczby centrów koordynacji wspieranych przez Eurojust i Europol; z zadowoleniem przyjmuje rezultaty transgranicznych operacji Vertigo 2 i Vertigo 3 oraz skuteczną współpracę między organami ścigania i organami sądowymi z Niemiec, Polski, Niderlandów, Zjednoczonego Królestwa, Belgii, Hiszpanii, Republiki Czeskiej i Szwajcarii, która doprowadziła do unieszkodliwienia siatek przestępczych odpowiedzialnych za oszustwa skutkujące ubytkiem dochodów podatkowych, w tym z tytułu podatku VAT, na kwotę ok. 320 mln EUR;

14. wyraża zaniepokojenie kwestią kontroli celnych oraz związanego z nimi poboru podatków, które stanowią element zasobów własnych budżetu Unii; przypomina, że istnieją organy celne państw członkowskich, które sprawdzają, czy importerzy przestrzegają przepisów dotyczących stawek i przywozu, oraz podkreśla, że Trybunał Obrachunkowy stwierdził, iż jakość tych kontroli jest różna w poszczególnych państwach członkowskich; wzywa Komisję do zaktualizowania przewodnika dotyczącego audytu celnego, który został wydany w 2014 roku, w celu wyeliminowania uchybień stwierdzonych przez Trybunał Obrachunkowy, takich jak kwestie dotyczące odprawy celnej towarów importowanych oclonych w innych państwach członkowskich;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

Wydatki

15. zauważa z zaniepokojeniem, że liczba zgłoszonych w 2014 r. przypadków nieprawidłowości związanych z wydatkami, określonych jako nadużycia finansowe, spadła tylko o 4 %, po wzroście o 76 % w 2013 r.; wzywa właściwe organy do podjęcia wszelkich niezbędnych działań, by zmniejszyć liczbę nieprawidłowości mających cechy nadużyć finansowych, jednak nie kosztem standardów kontroli;

16. jest zaniepokojony stałym wzrostem liczby zgłoszonych nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciami finansowymi i dotyczących funduszy UE zarządzanych bezpośrednio, zarówno pod względem liczby przypadków, jak i kwot nadużyć; jest zaskoczony, że liczba nieprawidłowości o charakterze nadużyć finansowych zgłoszonych w 2014 r. wzrosła czterokrotnie w porównaniu z rokiem ubiegłym, i zwraca się do Komisji o przedstawienie szczegółowych wyjaśnień i podjęcie niezbędnych działań w celu przeciwdziałania temu trendowi;

17. jest w związku z tym zaniepokojony faktem, że w 2014 r. największą liczbę zgłoszonych nieprawidłowości o charakterze nadużyć finansowych odnotowano w sektorze rozwoju obszarów wiejskich, w którym liczba ta wzrosła najbardziej w porównaniu do 2013 r.; zwraca uwagę, że około 71 % wszystkich nieprawidłowości stanowiących nadużycia finansowe zgłoszonych w dziedzinie zasobów naturalnych (rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, rybołówstwo) pochodzi z Węgier, Włoch, Polski i Rumunii;

18. stwierdza, że tempo odzyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji jest poniżej ogólnej średniej, a pod koniec 2014 r. odzyskano mniej niż połowę kwot z nieprawidłowości stwierdzonych w 2009 r.; zwraca uwagę na znaczne różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi w zakresie zdolności do odzyskiwania środków z nieprawidłowych płatności wykrytych w ramach wspólnej polityki rolnej oraz wzywa Bułgarię, Francję, Grecję i Słowację do znacznej poprawy wyników w tej dziedzinie; stwierdza, że mechanizm rozliczania (zgodnie z zasadą 50/50) stanowi silną zachętę dla państw członkowskich do jak najszybszego odzyskiwania nienależnych płatności w ramach EFRG od ich beneficjentów; ubolewa, że rok 2014 był trzecim rokiem z rzędu, w którym odnotowano wzrost liczby nadużyć finansowych w ramach EFRG, oraz czwartym rokiem z rzędu, w którym odnotowano wzrost liczby zgłoszonych przypadków nadużyć finansowych w sektorze rozwoju obszarów wiejskich; podkreśla potrzebę zwiększenia tempa odzyskiwania środków finansowych;

19. zauważa, że liczba nieprawidłowości związanych ze wspólną polityką rybołówstwa w roku 2014 powróciła do poziomu porównywalnego z 2012 r. po tym, jak w 2013 r. osiągnęła wartość szczytową; zauważa, że najczęściej stwierdzaną kategorią nieprawidłowości w okresie 2010–2014 była niekwalifikowalność działania/projektu do pomocy, a drugą najczęściej stwierdzaną kategorią były naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych;

20. zauważa w odniesieniu do okresu programowania polityki spójności w latach 2007–2013, że liczba nieprawidłowości zgłaszanych jako nadużycia zmalała w 2014 r. o 5 % w porównaniu do 2013 r. (306 zgłoszonych przypadków); jest poważnie zaniepokojony wzrostem o 115 mln EUR (76 %) kwot dotkniętych nieprawidłowościami zgłaszanymi jako nadużycia w 2014 r. w porównaniu do 2013 r., co jest skutkiem głównie gwałtownego zwiększenia (660 %) kwot w ramach Funduszu Spójności; zauważa, że 61 spośród 74 przypadków stwierdzonych nadużyć finansowych w dziedzinie polityki spójności w latach 2008–2014 (82 %) zostało zgłoszonych przez trzy państwa członkowskie: Niemcy (42 przypadki), Polskę (11 przypadków) i Słowenię (8 przypadków); wyraża zaniepokojenie, że w 14 państwach członkowskich odnotowano zerowy wskaźnik stwierdzonych nadużyć w tym okresie, co może budzić wątpliwości co do skuteczności ich systemów kontroli;

21. wyraża ponadto zaniepokojenie, gdyż w sektorze polityki spójności łączny okres od momentu wystąpienia nieprawidłowości i jej wykrycia do ostatecznego zgłoszenia Komisji wydłużył się do 3 lat i 4 miesięcy; przypomina, że po wykryciu nieprawidłowości wszczyna się dalsze procedury (nakazy odzyskania środków, dochodzenia OLAF itp.); wzywa Komisję do współpracy z państwami członkowskimi w celu poprawy skuteczności wykrywania i zgłaszania nieprawidłowości;

22. z zadowoleniem przyjmuje ogólny spadek liczby zgłoszonych nieprawidłowości w ramach pomocy przedakcesyjnej (IPA); wyraża ubolewanie z powodu tendencji do stałego wzrostu nieprawidłowości w ramach instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA) od 2010 r., zarówno pod względem wielkości kwot, jak i liczby przypadków, podkreślając, że głównym czynnikiem przyczyniającym się do tego negatywnego rozwoju sytuacji jest Turcja, oraz wzywa Komisję do podjęcia wszelkich możliwych działań w celu poprawy sytuacji, przede wszystkim z uwagi na zbliżające się nawiązanie bliższej współpracy między UE a Turcją;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

Zidentyfikowane problemy i wymagane działania**Lepsza sprawozdawczość**

23. zauważa z zaniepokojeniem, że pomimo licznych apeli Parlamentu o przyjęcie jednolitych zasad zgłaszania obowiązujących we wszystkich państwach członkowskich sytuacja pozostaje wysoce niezadowolająca i wciąż występują znaczne rozbieżności w liczbie zgłaszanych przez poszczególne państwa członkowskie nieprawidłowości związanych oraz niezwiązanych z nadużyciami finansowymi; uważa, że problem ten zniekształca rzeczywisty obraz sytuacji dotyczącej poziomu nadużyć oraz ochrony interesów finansowych UE; wzywa Komisję do podjęcia wzmoczonych wysiłków w celu rozwiązania problemu stosowania przez państwa członkowskie rozbieżnych metod wykrywania nieprawidłowości i przypadków niespójnego interpretowania obowiązujących ram prawnych UE;

24. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do publikowania co dwa lata sprawozdań dotyczących zwalczania korupcji w UE i oczekuje na możliwość przeczytania kolejnego sprawozdania na początku 2016 r.; zwraca się do Komisji o dodanie rozdziału o wynikach działań instytucji UE w zakresie zwalczania korupcji wraz z dalszą analizą – na szczeblu instytucji UE – wdrażania poszczególnych strategii politycznych, w celu wskazania nieodłącznych czynników o kluczowym znaczeniu, obszarów podatnych na zagrożenia oraz czynników ryzyka sprzyjających korupcji;

25. wzywa Komisję do harmonizacji ram sprawozdawczości w zakresie „podejrzewanych nadużyć” oraz do ustanowienia zasad sprawozdawczości dotyczących wszystkich czynności organów sądowych podejmowanych w państwach członkowskich w związku z potencjalnym nadużyciem zasobów UE, wymagających wskazania konkretnych czynności organów sądowych podjętych na podstawie zaleceń OLAF dla organów sądowych;

26. wzywa Komisję do opracowania systemu rygorystycznych wskaźników i łatwych do stosowania jednolitych kryteriów opartych na wymogach określonych w programie sztokholmskim w celu oceny poziomu korupcji w państwach członkowskich i oceny ich polityki antykorupcyjnej; wyraża obawy co do wiarygodności i jakości danych pochodzących z państw członkowskich; wzywa zatem Komisję do ścisłej współpracy z państwami członkowskimi w celu zagwarantowania przekazywania kompleksowych, dokładnych i wiarygodnych danych, mając na uwadze cel, jakim jest pełne wdrożenie systemu jednolitej kontroli; zachęca Komisję do opracowania wskaźnika korupcji w celu sklasyfikowania państw członkowskich;

27. wzywa Komisję, aby w ramach corocznej oceny wyników w zwalczaniu korupcji przekazywała państwom członkowskim precyzyjne wskazania ułatwiające stopniową i nieprzerwaną realizację zobowiązań przyjętych przez poszczególne państwa członkowskie w zakresie zwalczania korupcji;

28. ponawia apel do Komisji, aby sprawnie promowała przepisy w sprawie minimalnego poziomu ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości w UE; wzywa instytucje europejskie do zmiany regulaminu pracowniczego w taki sposób, by nie tylko formalnie zobowiązywał on urzędników do zgłaszania nieprawidłowości, lecz również ustanawiał odpowiedni system ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości; wzywa instytucje europejskie, które jeszcze tego nie zrobiły, i inne organy do bezwzględnego wdrożenia art. 22 lit. c) regulaminu pracowniczego; nalega, aby wszystkie instytucje unijne wprowadziły normy wewnętrzne w zakresie zgłaszania nadużyć przez pracowników i obowiązków pracowniczych, koncentrując się na ochronie osób zgłaszających nadużycia; uważa, że tymi normami należy objąć jednoznacznie osoby, które ujawniają nadużycia finansowe dotyczące umów międzynarodowych, w tym umów handlowych;

29. podkreśla, jak ważne są dostęp do informacji oraz przejrzystość działalności lobbingowej, a także wydatkowanie środków finansowych UE na wspieranie niezależnych organizacji działających w tej dziedzinie;

30. uważa, że można podnieść poziom przejrzystości dzięki utworzeniu śladu legislacyjnego dla działań lobbingowych w UE w celu przejścia od dobrowolnego do obowiązkowego rejestru UE dla wszelkiej działalności lobbingowej w każdej instytucji UE;

31. apeluje do Komisji o utrzymanie rygorystycznej polityki wstrzymywania i zawieszania płatności, zgodnie z odnośną podstawą prawną; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja przyjęła nową decyzję w sprawie mechanizmu wczesnego ostrzegania; z niecierpliwością oczekuje ustanowienia kompleksowego systemu wczesnego wykrywania i wykluczenia, który zostanie zaproponowany przez Komisję; wzywa Komisję, aby lepiej informowała państwa członkowskie i władze lokalne o wdrażaniu swojej polityki, mając na uwadze, że proces ten nie powinien być podważany ze względów politycznych;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

32. wzywa zatem do przekrojowego zastosowania art. 325 TFUE we wszystkich obszarach polityki UE i do podejmowania działań w celu zapobiegania nadużyciom, a nie tylko reagowania na nie; wzywa do przestrzegania art. 325 TFUE, w szczególności ust. 5 dotyczącego sprawozdań rocznych, których przedstawienie jest obecnie opóźnione o rok; nawołuje w szczególności do uproszczenia sposobów korzystania z dotacji UE w ramach polityki spójności; wzywa do postępowania zgodnie z ustalonymi procedurami oraz do ratyfikacji umów zawartych między Unią a krajami i organizacjami trzecimi w dziedzinie zwalczania nadużyć na szczeblu regionalnym i międzynarodowym; wzywa do podjęcia działań następczych w odpowiedzi na zalecenia do planu działań zawarte w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy; zalecenia dotyczące potrzebnych działań i inicjatyw⁽¹⁾, w szczególności zalecenie 130 (widoczność środków przyjętych przez państwa członkowskie w walce z nadużyciami i przestępczością zorganizowaną) oraz pkt 131 dotyczący ogólnego planu działania na lata 2014–2019 przeciwko przestępczości zorganizowanej, korupcji i praniu pieniędzy (pkt (i) – (xxii)); wzywa do przedstawienia wstępnych wyników stosowania dyrektywy w sprawie fałszowania pieniędzy; ponadto nawołuje do powszechniejszego informowania o narzędziach stosowanych przez OLAF do zwalczania korupcji, a także o koordynacji procedur odzyskiwania przez państwa członkowskie kwot pozyskanych w wyniku nadużycia;

33. wzywa UE do ubiegania się o członkostwo w Grupie Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) powołanej przez Radę Europy;

34. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2014 r. obowiązywało 48 umów obejmujących wzajemną pomoc administracyjną, angażujących 71 państw, a w odniesieniu do 49 innych państw toczyły się w tej sprawie negocjacje, co dotyczy też głównych partnerów handlowych, takich jak Stany Zjednoczone i Japonia, oraz domaga się, by Parlament był na bieżąco informowany o postępach w tych negocjacjach; podkreśla, że aby chronić interesy UE i skutecznie zwalczać oszustwa, należy przede wszystkim dopilnować, by prawodawstwo było rzeczywiście stosowane i by stosowne umowy międzynarodowe, obejmujące odpowiednie klauzule przewidujące kary za nadużycia finansowe i korupcję, były przestrzegane przez wszystkie strony; zachęca Komisję do dalszej współpracy z innymi państwami w dziedzinie środków służących zwalczaniu nadużyć finansowych oraz do przyjęcia nowych uzgodnień o współpracy administracyjnej; zwraca się do Komisji, aby w dalszym ciągu umieszczała przepisy przeciwdziałające nadużyciom finansowym i korupcji we wszystkich umowach międzynarodowych zawieranych przez UE, aby utorować drogę ściślejszej współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, handlu narkotykami i innych form nielegalnego i niedozwolonego handlu;

35. z zadowoleniem przyjmuje kluczowe znaczenie pomocy makrofinansowej UE w inspirowaniu do reform u najbliższych partnerów handlowych UE; zwraca się do Komisji o dalsze informowanie Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich o tych kwestiach, mając na celu zadbanie o to, by wszystkie środki były wydawane w pełnej zgodności z rozporządzeniem podstawowym oraz w sposób zgodny z regionalną spójnością i propagowaniem stabilności regionalnej, ograniczając tym samym ryzyko niewłaściwego wykorzystania pożyczek zwrotnych; zwraca się o długoterminową ocenę wpływu programów pomocy makrofinansowej na starania w zakresie zwalczania korupcji i nadużyć finansowych w krajach będących odbiorcami pomocy;

36. ponownie apeluje do trybunałów obrachunkowych państw członkowskich o podanie do wiadomości publicznej krajowych deklaracji zawierających rozliczenie z wydatkowania funduszy UE;

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stworzenia, na swoich szczeblach, powiązanych ze sobą baz danych gromadzących informacje na temat nieprawidłowości w obszarze polityki spójności, w tym nieprawidłowości, których źródłem są zamówienia publiczne, ponieważ tego rodzaju bazy danych mogą stanowić podstawę istotnych i kompleksowych analiz częstotliwości, wagi i przyczyn nieprawidłowości oraz kwot, na jakie opiewają nieprawidłowości o charakterze nadużyć; podkreśla konieczność zapewnienia przez państwa członkowskie terminowego przekazywania Komisji dokładnych i porównywalnych danych w odpowiedni sposób, bez niewspółmiernego zwiększania obciążeń administracyjnych;

Lepsza kontrola

38. zwraca uwagę na złożony charakter nieprawidłowości; jest zdania, że Komisja i państwa członkowskie muszą podjąć zdecydowane działania przeciwdziałające nieprawidłowościom o charakterze nadużyć finansowych; uważa, że nieprawidłowości niezwiązane z nadużyciami finansowymi należy rozwiązywać za pomocą środków administracyjnych, w szczególności poprzez bardziej przejrzyste i prostsze wymogi, zwiększoną pomoc techniczną dla państw członkowskich ze strony Komisji oraz intensywniejsze wymiany dobrych praktyk i doświadczeń między państwami członkowskimi; jest zdania, że należy ujednoclić metodę obliczania błędów na poziomie UE i państw członkowskich;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0444.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

39. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że za sprawą wspólnotowych środków kontroli ex ante i ex post wykrywa się więcej przypadków nieprawidłowości, w związku z czym uważa, że należy promować szersze stosowanie tych środków;
40. wzywa właściwe organy państw członkowskich do sprawowania lepszej kontroli oraz wykorzystywania wszystkich dostępnych informacji w celu unikania błędów i nieprawidłowych płatności w związku z wykorzystaniem środków unijnych;
41. zachęca Komisję do dalszego wzmocnienia swojej roli nadzorczej poprzez audyt, kontrole, inspekcje, plany działań zaradczych i pisemne ostrzeżenia na wczesnym etapie; apeluje do państw członkowskich o zintensyfikowanie wysiłków i o wykorzystywanie własnego potencjału do wykrywania i naprawiania błędów, zanim wystąpią one do Komisji o zwrot środków; w związku z tym podkreśla szczególne znaczenie działań prewencyjnych w zapobieganiu wypłatom środków, gdyż w ten sposób wyeliminowana zostaje potrzeba podejmowania działań następczych w celu odzyskania sprzeniewierzonych funduszy;
42. ponownie wzywa Komisję do opracowania systemu wymiany informacji pomiędzy właściwymi organami w celu przeprowadzania kontroli krzyżowej księgowości dotyczących transakcji pomiędzy co najmniej dwoma państwami członkowskimi, aby uniknąć transnarodowych nadużyć finansowych w obszarze funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, gwarantując tym samym stosowanie podejścia horyzontalnego do ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej;
43. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że służby Komisji opracowały i wdrożyły strategię zwalczania nadużyć finansowych w 2014 r.; apeluje do agencji UE, agencji wykonawczych i wspólnych przedsiębiorstw, aby uczyniły to samo; podkreśla rolę jednostek koordynujących zwalczanie nadużyć finansowych (AFCOS) w zwalczaniu nadużyć finansowych; wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia krajowych strategii zwalczania nadużyć finansowych przez Bułgarię, Grecję, Chorwację, Maltę i Słowację oraz wzywa zainteresowane państwa członkowskie do jak najszybszego przedstawienia krajowych strategii zwalczania nadużyć finansowych; wzywa Komisję do dokładnego nadzorowania realizacji krajowych strategii zwalczania nadużyć finansowych;
44. domaga się ponadto zacieśnienia współpracy między państwami członkowskimi i Komisją w zakresie sposobów zarządzania funduszami; zwraca się o zapewnienie kompleksowych szkoleń dla personelu organów uczestniczących w zarządzaniu funduszami, zwłaszcza jednostek koordynujących zwalczanie nadużyć finansowych (AFCOS), tak by organy te opracowały własne krajowe strategie zwalczania nadużyć finansowych;
45. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wyniki pierwszego rocznego przeglądu programu Herkules III; wyraża zaniepokojenie tym, że budżet zarezerwowany na ten program może okazać się niewystarczający; zwraca się o udzielenie dodatkowych informacji opartych na wynikach, w szczególności na temat tego, jak 55 konferencji i sesji szkoleniowych przyczyniło się do poprawy skuteczności działań podejmowanych przez państwa członkowskie w celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innego rodzaju nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe UE;
46. powtarza, że zgodnie z art. 325 ust. 2 TFUE państwa członkowskie „podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe”; jest zdania, że powyższe postanowienie nie jest przestrzegane w UE; jest zdania, że Komisja powinna opracować przekrojową politykę w zakresie walki z nadużyciami finansowymi i korupcją; podkreśla, że Komisja jest również odpowiedzialna za skuteczne wydatkowanie środków i wzywa w związku z tym Komisję do wprowadzenia wewnętrznych wymogów dotyczących wyników;
47. uważa, że konieczne jest większe zaangażowanie społeczeństwa europejskiego w etap planowania i kontroli za pośrednictwem łatwo dostępnych środków przekazywania informacji, przede wszystkim w związku z finansowaniem dużych inwestycji infrastrukturalnych; wzywa Komisję do dokonania oceny idei budżetu partycypacyjnego w celu zaangażowania obywateli w monitorowanie wydatkowania funduszy unijnych oraz do udostępnienia elektronicznego punktu zgłaszania nadużyć finansowych;
48. zwraca uwagę, że definicje, klasyfikacje, mechanizmy wykrywania i zgłaszania nieprawidłowości nadal się różnią między poszczególnymi państwami członkowskimi, a także w obrębie samych państw, głównie ze względu na różne definicje nieprawidłowości; stoi na stanowisku, że konieczna jest dalsza harmonizacja, oraz z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście rozporządzenie delegowane Komisji z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie zgłaszania nieprawidłowości, które uzupełnia rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do sformułowania spójnych strategii postępowania z nieprawidłowościami oraz zwalczania nadużyć finansowych w polityce spójności; zwraca uwagę na środki zapobiegawcze i naprawcze przyjęte przez Komisję w celu zapobiegania nieprawidłowościom o charakterze nadużyć finansowych, m.in. wstrzymanie 193 płatności w ramach polityki spójności;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

49. przypomina, że rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów wymaga, by organy zarządzające wprowadziły skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, które powinny być osadzone w krajowych strategiach zapobiegania nadużyciom finansowym; wzywa Komisję do zintensyfikowania działań zapobiegawczych; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście utworzenie systemu wczesnego wykrywania zagrożeń oraz apeluje w szczególności o wzmocnienie potencjału technicznego i administracyjnego instytucji zarządzających, aby zapewnić solidniejsze systemy kontroli, które będą w stanie ograniczyć ryzyko nadużyć finansowych i zwiększyć zdolność ich wykrywania, w tym w regionach słabiej rozwiniętych, bez wprowadzania nadmiernych obciążeń finansowych i administracyjnych; podkreśla, że działania zapobiegawcze powinny obejmować ciągłe szkolenia i wsparcie dla pracowników właściwych organów odpowiedzialnych za zarządzanie środkami finansowymi i ich kontrolowanie, a także wymianę informacji i najlepszych praktyk; przypomina o istotnej roli władz lokalnych i regionalnych oraz partnerów w zwalczaniu nadużyć finansowych, zapewnianiu przejrzystości i zapobieganiu konfliktom interesów;

50. docenia decyzję Komisji o przeprowadzeniu śródkresowej oceny w 2018 r. w celu stwierdzenia, czy nowa struktura regulacyjna dla polityki spójności skuteczniej zapobiega nieprawidłowościom i ogranicza ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, oraz liczy na uzyskanie szczegółowych informacji na temat wpływu nowych przepisów na systemy zarządzania i kontroli, tak w kontekście ryzyka nieprawidłowości i nadużyć finansowych, jak i w kontekście ogólnej realizacji polityki;

51. apeluje do Komisji oraz Trybunału Obrachunkowego o większą przejrzystość danych z kontroli, którą można uzyskać, udostępniając bardziej szczegółowe informacje dotyczące najlepiej i najgorzej radzących sobie państw członkowskich w każdym obszarze polityki oraz sektorze, aby umożliwić uprawnionym podmiotom określenie obszarów najpilniej wymagających pomocy oraz odpowiednie zaplanowanie działań;

Dyrektywa w sprawie ochrony interesów finansowych Unii i rozporządzenie w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej

52. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Komisji zawarte w treści jej rocznego sprawozdania w sprawie ochrony interesów finansowych UE, które przypomina, że zarówno dyrektywa w sprawie ochrony interesów finansowych, jak i rozporządzenie w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (rozporządzenie w sprawie Prokuratury Europejskiej) „przyczyniłyby się do uzupełnienia i wzmocnienia ram prawnych i doprowadziłyby do znacznego wzmocnienia zwalczania nadużyć finansowych”; ponownie staje na stanowisku, że istnieje pilna potrzeba przyjęcia w jak najkrótszym terminie dyrektywy w sprawie ochrony interesów finansowych, obejmującej swoim zakresem kwestie związane z VAT i zawierającej jasną definicję przestępstw przeciwko ochronie interesów finansowych, minimalne zasady wymierzania maksymalnych obowiązujących kar pozbawienia wolności oraz minimalne zasady dotyczące okresów przedawnienia; przypomina sprawę *Taricco*, w której Trybunał Sprawiedliwości zwrócił uwagę na to, że nadużycie związane z podatkiem VAT mieści się w zakresie definicji nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe, zawartej w konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z 1995 r.;

53. podkreśla, że rozporządzenie w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej również powinno zostać szybko przyjęte, i nalega, by Rada wyjaśniła swoje powody opóźniania odnośnych negocjacji;

Zamówienia publiczne

54. odnotowuje, że poziom nieprawidłowości wynikających z braku zgodności z przepisami o zamówieniach publicznych pozostaje wysoki; apeluje do państw członkowskich o szybką transpozycję do prawa krajowego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych⁽¹⁾, która nakłada obowiązek stosowania zamówień elektronicznych i wprowadza obowiązki w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w celu ograniczenia nadużyć finansowych w zamówieniach publicznych i innych poważnych nieprawidłowości; wzywa Komisję do wprowadzenia obowiązku upubliczniania całej dokumentacji dotyczącej beneficjentów, a w szczególności podwykonawców;

55. zwraca się do Komisji o ścisłe stosowanie środków dotyczących uznaniowości i wykluczenia w odniesieniu do zamówień publicznych, z właściwymi kontrolami przeszłości przeprowadzanymi w każdym przypadku, jak również o stosowanie kryterium wykluczenia w celu wyłączania przedsiębiorstw w razie konfliktu interesów, co ma kluczowe znaczenie dla ochrony wiarygodności instytucji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

56. podkreśla, że istotnym źródłem błędów w okresie programowania 2007–2013 było naruszanie przepisów o zamówieniach publicznych, w tym unikanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego poprzez dzielenie przedmiotu zamówienia na mniejsze części w celu uniknięcia przekroczenia obowiązujących progów oraz stosowanie nieodpowiednich procedur; podkreśla, że nowe dyrektywy dotyczące zamówień publicznych muszą zostać wdrożone do kwietnia 2016 r.; zaznacza, że zmniejszenie liczby przypadków nieprawidłowości wymaga prawidłowego wdrażania odnośnych dyrektyw przez państwa członkowskie; wzywa zatem Komisję do opracowania wytycznych dotyczących prawidłowego wdrażania dyrektyw; wzywa Komisję do dokładnego nadzorowania realizacji tych dyrektyw; uważa, że uwarunkowania ex ante mają potencjał w zakresie poprawy systemu zamówień publicznych; podkreśla potrzebę stworzenia przejrzystych i przystępnych zasad;

57. wyraża zaniepokojenie brakiem pełnej przejrzystości w odniesieniu do finansowania dużych projektów infrastrukturalnych; wzywa Komisję, aby rozważyła złożenie wniosku wprowadzającego obowiązek publikowania wszystkich sprawozdań finansowych i projektów dotyczących dużych prac publicznych, w tym dokumentacji dotyczącej podwykonawców;

58. zwraca się do Komisji o upublicznienie całej dokumentacji dotyczącej projektu szybkiej kolei Lyon–Turyn oraz jego finansowania;

59. wzywa Komisję do utworzenia bazy danych na temat nieprawidłowości, zdolnej do konstruktywnej i kompleksowej analizy częstotliwości występowania, zakresu i przyczyn błędów w zamówieniach publicznych; wzywa właściwe organy państw członkowskich do opracowania i analizy własnych baz danych dotyczących nieprawidłowości, obejmujących również nieprawidłowości odnotowane przy udzielaniu zamówień publicznych, oraz do współpracy z Komisją w celu dostarczania danych w takim terminie i w takiej formie, jakie ułatwią Komisji pracę;

60. podaje w wątpliwość brak związku z nadużyciami rosnącej liczby poważnych błędów popełnianych w kontekście postępowań o udzielenie zamówień publicznych i zwraca się do Komisji o zachowanie szczególnej czujności w tej kwestii, nie tylko prowadząc dialog z państwami członkowskimi służący lepszemu stosowaniu istniejących oraz nowych dyrektyw o zamówieniach publicznych, lecz także przedkładając odpowiednie sprawy OLAF celem dalszego ich zbadania;

61. przypomina, że w sytuacji nadzwyczajnej, takiej jak wykorzystanie funduszy w celu pomocy uchodźcom, często stosuje się odstępstwa od normalnej procedury udzielania zamówień publicznych, umożliwiając bezpośredni dostęp do funduszy; wyraża ubolewanie, że w takich przypadkach często stwierdza się nadużycia; wzywa Komisję do sprawowania skutecznego nadzoru nad stosowaniem tych odstępstw oraz nad powszechną praktyką podziału zamówień publicznych w taki sposób, aby nie doszło do przekroczenia progów finansowych, dzięki czemu można pominąć wymóg przeprowadzania standardowych postępowań przetargowych;

62. zauważa, że w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 10/2015 pt. „Należy zintensyfikować wysiłki zmierzające do rozwiązania problemów dotyczących zamówień publicznych w obszarze unijnej polityki spójności” Trybunał Obrachunkowy przeanalizował procedury związane z zamówieniami publicznymi; zwraca uwagę, że nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zamówień publicznych prowadzi do powstawania błędów, które mogą skutkować opóźnieniami w realizacji zamówień i koniecznością dokonania korekt finansowych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania pełnego przestrzegania warunków wstępnych w kontekście zapewnienia skutecznego stosowania prawa zamówień publicznych przed końcem 2016 r.; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniej i szybkiej transpozycji pakietu dyrektyw w sprawie zamówień publicznych z 2014 r.;

63. apeluje do państw członkowskich i Komisji o pełne wykorzystanie możliwości, jakie stwarzają narzędzia informatyczne w zamówieniach publicznych, w tym narzędzia z zakresu elektronicznych zamówień publicznych, wymiany dobrych praktyk oraz prewencyjnej punktowej oceny ryzyka; pozytywnie ocenia opracowane przez Komisję internetowe narzędzie do ostrzegania przed nadużyciami finansowymi ARACHNE, którego celem jest wykrywanie najbardziej ryzykownych przedsięwzięć w oparciu o zestaw wskaźników ryzyka, oraz wzywa państwa członkowskie do korzystania z tego narzędzia;

Budżetowanie zadaniowe i podejście najkorzystniejsze ekonomicznie

64. podkreśla, jak ważne jest dawanie przykładu, oraz ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje międzyinstytucjonalne podejście do wdrażania budżetowania zadaniowego; wzywa Komisję do przyjęcia etapu planowania, wdrażania i kontroli w ramach wieloletnich ram finansowych zgodnie z zasadą budżetowania zadaniowego;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

65. zwraca uwagę na znaczenie dalszych i ciągłych środków pozwalających uniknąć nieprawidłowości związanych z nadużyciami finansowymi, ale również ponawia wezwanie do przyjęcia nowej metodologii skupionej raczej na wynikach, a nie na sformalizowanej ocenie programów, zgodnie z zasadą budżetu UE zorientowanego na wyniki; wzywa Komisję do nasilenia działań związanych ze stosowaniem wskaźników skuteczności i wydajności we wszystkich jej programach zamiast koncentrowania się wyłącznie na poziomach błędów; apeluje ponadto do Komisji, by nie posługiwała się jedynie trzema głównymi kategoriami – oszczędności, skuteczności i wydajności – i zwróciła również uwagę na nowy zestaw trzech pojęć (ekologię, równość i etykę);

66. wzywa do obowiązkowego włączenia oceny ex ante wartości dodanej w wymiarze środowiskowym, gospodarczym i społecznym do procesu wyboru projektów unijnych przeznaczonych do finansowania wewnętrznego i zewnętrznego oraz do publicznosci i powszechnego udostępniania wyników tej oceny i zastosowanych wskaźników;

67. stwierdza, że wyniki w zakresie sprawozdawczości są nadal słabe oraz istnieje potrzeba regularnej oceny parametrów wejściowych (zasobów finansowych, ludzkich, materialnych, organizacyjnych lub regulacyjnych wymaganych do wdrożenia programu), efektów (produktów programu), wyników (bezpośrednich skutków programu) oraz wpływów (długofalowych zmian w społeczeństwie);

68. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sieci krajowych punktów kontaktowych w państwach członkowskich oraz włączenie celów w zakresie zwalczania korupcji do procesu zarządzania gospodarczego europejskiego semestru;

69. wzywa Komisję, aby niezwłocznie opublikowała swoją ocenę wszystkich umów z firmami tytoniowymi, aby sprawić, by ich walka z oszustwami i podrabianiem produktów, które wpływa na interesy finansowe UE, była skuteczna, a także aby ocenić zasadność przedłużania tego rodzaju umów.

70. podkreśla rolę Trybunału Obrachunkowego, najwyższych organów kontroli, Komisji i organów zarządzających w kontrolowaniu prawidłowości i skuteczności wydatków publicznych; zachęca Trybunał Obrachunkowy i Komisję do dalszej poprawy współpracy z najwyższymi organami kontroli państw członkowskich w celu poszerzenia zakresu oraz zwiększenia odsetka kontrolowanych funduszy i projektów;

Przemysł tytoniu i towary podrabiane

71. jest zaniepokojony wnioskiem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich⁽¹⁾, z którego wynika, że z wyjątkiem DG ds. Zdrowia Komisja „nie wdrażała w pełni zasad i wytycznych ONZ dotyczących przejrzystości oraz lobbingu na rzecz tytoniu”; w związku z tym uważa, że wiarygodność i powaga Komisji zostały narażone na szwank;

72. apeluje do wszystkich właściwych instytucji UE o wdrożenie art. 3 Ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu (FCTC) zgodnie z zaleceniami zawartymi w odnośnych wytycznych; wzywa Komisję do natychmiastowego opublikowania swojej oceny umów zawartych z firmami tytoniowymi oraz oceny wpływu dotyczącej wdrożenia Ramowej konwencji o ograniczeniu użycia tytoniu; wzywa Komisję do zapewnienia pełnej przejrzystości umów dotyczących tytoniu i ich ewentualnego przedłużenia i wzywa państwa członkowskie do regularnego składania sprawozdań z wydatków poniesionych z tytułu środków uzyskanych w ramach takich umów;

73. z zadowoleniem przyjmuje wyniki licznych wspólnych operacji celnych obejmujących współpracę OLAF i państw członkowskich z różnymi służbami państw trzecich, których efektem było zajęcie m.in. 1,2 mln podrobionych towarów, w tym perfum, samochodowych części zamiennych, urządzeń elektronicznych i 130 mln papierosów; podkreśla, że przemysł wysoko opodatkowanych towarów przyczynia się do znacznej utraty dochodów w budżecie UE i państw członkowskich oraz że szacowana bezpośrednia utrata przychodów z należności celnych w wyniku przemytu samych papierosów wynosi ponad 10 mld EUR rocznie; przypomina, że handel towarami oznaczonymi podrobionymi znakami towarowymi przynosi szkody dochodom podatkowym UE i jej państw członkowskich, jak i europejskim przedsiębiorstwom;

⁽¹⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/61027/html.bookmark>

Wtorek, 8 marca 2016 r.

74. wyraża poważne zaniepokojenie rosnącą skalą przemytu, nielegalnego handlu oraz innych form nielegalnego i niedozwolonego obrotu, które nie tylko mają wpływ na pobieranie opłat celnych przez państwa członkowskie, a tym samym na budżet UE, ale są również silnie powiązane z międzynarodową przestępczością zorganizowaną, stanowią zagrożenie dla konsumentów, wywierają negatywny wpływ na funkcjonowanie jednolitego rynku oraz podważają równe reguły gry dla wszystkich konkurujących ze sobą przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP; wzywa zatem do lepszej koordynacji działań między OLAF, organami celnymi oraz organami nadzoru rynku nie tylko w celu zwalczania tych problemów, ale także ukrócenia handlu produktami naruszającymi prawa własności intelektualnej w UE;

75. podkreśla, jak ważne jest rozróżnienie między legalnymi lekami generycznymi a nieuczciwym podrabianiem leków, aby uniknąć przerwania produkcji i legalnego handlu lekami generycznymi, oraz ponownie wzywa wszystkie państwa, które podpisały protokół ONZ w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, lecz go nie ratyfikowały, do zakończenia procesu ratyfikacji w możliwie najkrótszym terminie;

Dochodzenia i rola OLAF

76. zwraca uwagę na rolę, jaką OLAF odgrywa w różnych wspólnych operacjach celnych, zapobiegając stratom w budżecie UE, i zwraca się do OLAF o podawanie w swoich rocznych sprawozdaniach szerszych informacji i konkretnych danych liczbowych dotyczących jego udziału w ochronie przychodów do budżetu UE;

77. z zadowoleniem przyjmuje coroczne posiedzenia międzyinstytucjonalne między Radą, Komisją, Parlamentem i OLAF oraz jego Komitetem Nadzoru; nalega na prezydencję rotacyjną między trzema instytucjami europejskimi; wzywa Komisję, by wsparła inicjatywę Parlamentu, i apeluje do Rady o ponowne rozważenie jej negatywnego stanowiska w tej sprawie;

78. ponawia swój apel o szybkie rozwiązanie nierozstrzygniętych kwestii między OLAF i jego Komitetem Nadzoru, jaki PE wydał w sprawie sprawozdania rocznego za rok 2013 dotyczącego ochrony interesów finansowych UE ⁽¹⁾; ponownie stwierdza, że ani OLAF, ani jego Komitet Nadzoru nie mogą skutecznie wypełniać swoich obowiązków prawnych w warunkach obecnej ograniczonej współpracy; zauważa z zaniepokojeniem brak postępów i tym samym uważa obecną sytuację za niedopuszczalną; wzywa Komisję, by odegrała w pełni swoją rolę i aktywnie dążyła do wypracowania długoterminowego rozwiązania, które będzie można bez zwłoki wprowadzić w życie;

79. jest zdania, że Komitet Nadzoru powinien – w imię spójności ze swoim mandatem – posiadać autonomiczny personel, odrębny od administracji OLAF, oraz korzystać z finansowej autonomii; wzywa OLAF do zapewnienia Komitetowi Nadzoru dostępu do dokumentów, które Komitet Nadzoru uzna za niezbędne do pełnienia swoich zadań zgodnie z przyznanym mandatem; wzywa Komisję do przedłożenia wniosku o stosowną zmianę rozporządzenia w sprawie OLAF;

80. zwraca uwagę na istniejące rozbieżności między informacjami dotyczącymi nadużyć finansowych, które OLAF pozyskuje ze źródeł publicznych i prywatnych w państwach członkowskich (sprawozdanie OLAF za 2014 r.), a wysoce niejednorodnymi zaleceniami dotyczącymi odzyskania środków finansowych skierowanymi do państw członkowskich; wzywa Komisję do wspierania inicjatyw mających na celu zwiększanie stopy odzysku w przypadkach nadużyć finansowych.

81. wzywa Komisję do zapewnienia pełnej przejrzystości co do wszystkich wniosków prokuratorów krajowych o uchylenie immunitetu członkom personelu OLAF, w tym jego dyrektorowi generalnemu;

82. z zadowoleniem przyjmuje udowodnioną skuteczność prowadzonych przez OLAF dochodzeń w sprawie pochodzenia dotyczących kwalifikowalności preferencyjnych środków taryfowych i wzywa państwa członkowskie do wzięcia pod uwagę tych ustaleń oraz podjęcia wszelkich niezbędnych i właściwych działań zgodnie z przepisami celnymi UE; apeluje, by Komisja – w celu zapobieżenia utracie środków z budżetu UE z powodu przywozu towarów niepodlegających preferencyjnemu traktowaniu taryfowemu na mocy preferencyjnych umów handlowych – nadal weryfikowała, czy państwa członkowskie zwiększają skuteczność swoich systemów zarządzania ryzykiem i strategii kontroli w oparciu o komunikaty dotyczące wzajemnej pomocy; zwraca się ponadto do Komisji o wywiązanie się z zobowiązania do przeprowadzenia ocen ex post preferencyjnych umów handlowych o istotnych skutkach gospodarczych, społecznych i środowiskowych, w tym systemu okresowej sprawozdawczości ze strony państw beneficjentów dotyczącej zarządzania przez nie preferencyjnym pochodzeniem i kontrolowania go;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte z dnia 11 marca 2015 r., P8_TA(2015)0062.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

83. zauważa, że kompleksowe ściganie przestępczości, zwłaszcza oszustw, korupcji, prania pieniędzy, powiązanej z tym przestępczości zorganizowanej i innych nielegalnych działań mających wpływ na interesy finansowe UE, jest warunkiem sine qua non skutecznego funkcjonowania UE; zwraca uwagę, że konieczne jest zapewnienie systemowego monitorowania przestrzegania zaleceń OLAF-u; jest zdania, że monitorowanie następstw tych zaleceń wymaga uprawnień proceduralnych dla OLAF w prawodawstwach krajowych, w celu upewnienia się, że zaleceń tych przestrzega się i że są one uwzględniane przez władze krajowe;

84. wzywa Komisję do wyjaśnienia podstawowych powodów, dla których państwa członkowskie nie podejmują dalszych działań w sprawie domniemanych przypadków nadużyć naruszających finansowe interesy UE, o których poinformował je OLAF;

o

o o

85. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Komitetowi Nadzoru OLAF.
